

Status på "God Praksis" til DTHS-mødet d. 14.- 15. maj 2009

Historie

ATHS drøftede i 2002/03, hvorledes man bedre kunne sikre den faglige kompetenceudvikling. Der blev nedsat en arbejdsgruppe, som foreslog, at institutionerne skulle melde ind på særlige kompetenceområder og påtage sig forpligtelsen som forankringssted for specialer og subspecialer.

ATHS vedtog efter længere tids snakken frem og tilbage forslaget, som enkelte fortsat fandt kontroversielt. Et stærkt udskældt udvalg besluttede herefter fordelingen af forankringssteder for den kommende 2 års periode.

Forankringsstederne fik ud over det faglige også beføjelser i forhold til kontakt med uddannelsesinstitutioner, nationale og internationale tiltag og skulle forestå informationsformidling, netværksdannelse, herunder samle op i forhold til kontakten til allerede igangværende faglige netværk og indbyde til faglige konferencer.

De videre drøftelser om kompetenceudvikling og samfundsudviklingen i øvrigt medførte, at der kom fokus på behovet for at formulere faglige standarder på en lang række områder, og der var kontakt med KL og Amtsrådsforeningen med henblik på en drøftelse af deres ejerskab til initiativet. Ud af det kom, at ARF tillod at institutionerne brugte tid (selv finansierede) igangsætning af initiativer, som kunne bidrage til en større klarhed og bedre faglighed ("best practice"). KL ønskede ikke at forpligte sig.

ATHS besluttede på den baggrund, at der måtte være tale om et eget, fælles projekt. Eskild Petersen formulerede en del af baggrunden for dette i et oplæg fra december 2004. Drøftelserne i første halvår af 2005 medførte, at Charlotte Aagaard blev bedt om at beskrive grundlaget for "best practice". Charlotte blev frikøbt til at forestå arbejdet med at etablere projektet.

Sideløbende hermed nedsattes en "desperado-gruppe", som skulle beskrive det undervisningsmæssige grundlag for arbejdsområdet. Det blev til en række **generelle retningslinier**, som findes på DTHS' hjemmeside.

Charlottes oplæg foreligger samme sted, hvor baggrunden for iværksættelsen beskrives således og kan ses i sin helhed på www.dths.dk

Hvorfor iværksætte sådan et projekt?

Der er flere årsager til at forstanderne på det audiologopædiske område har besluttet at igangsætte projektet, blandt andet:

1. Evalueringsinstituttet evaluerede i 2003 dele af den kompenserende specialundervisning, og konkluderede, at der på landsplan fandtes store forskelle i hvilke tilbud amterne iværksætter til borgere med kommunikationshandicaps, samt i indholdet af disse tilbud. Ligeledes påpeger Huset Mandag Morgen i rapporten "Overset?" fra 2004 at der er behov for udarbejdelse af faglige standarder for arbejdet på de audiologopædiske områder. I denne forbindelse peges især på at fremme en evidensbaseret praksis på området.

2. Da det audiologopædiske fagområde savner konsensus på en række områder inden for f. eks beskrivelsesterminologi, målsætning, rationale og dokumentation for anvendelse af specifikke metoder til specifikke problemstillinger samt evaluering, er det nødvendig basis for en forskningsmæssig forankring, at der er klarhed og enighed inden for hver felt. Der forestår således et grundarbejde med at synliggøre og beskrive den viden der ligger i daglig praksis til operationelle retningslinier, vejledninger og standarder.
3. I forbindelse med kommunalreformen vil amternes kommunikationscentre og tale-høreinstitutter overgå til regionen, mens kommunerne vil få det fulde myndighedsansvar. Det bliver således kommunerne der får visitationskompetencen og dermed også retten til at afgøre om man vil rekvirere specialpædagogisk undervisning og rådgivning på et kommunikationscenter, hos private firmaer eller selv etablere et tilbud lokalt. Markedsgørelsen af ydelserne vil derfor fremskynde behovet for at kunne formidle faglige kvalitetsstandarder til kommunerne.

ATHS besluttede at iværksætte arbejdet og udpegede en række områder, som man ønskede nærmere belyst, idet man valgte at arbejdet skulle koncentreres om god praksis i udredningsarbejdet.

Ambitionen var, at dette arbejde sammen med det parallelle arbejde med at udforme generelle retningslinier ville stille området samlet bedre, idet alle dermed ville opnå adgang til klare ensartede normer og standarder for de specialpædagogiske tiltag.

ATHS valgte at forpligte sig i forhold til at gennemføre de beskrevne standarder og der nedsattes en styregruppe for projektet. Styregruppen består i dag af,

- Lilian Skønager, Forstander, Kommunikationscentret i Esbjerg
- Anja Bau, Viceforstander, CSU, Roskilde
- Torben West, Forstander, CHK, Aabenraa
- Bent Kjær, Centerleder, CRS, Region Syddanmark
- Kristian Mainz, Forstander, CSK, Region Hovedstaden og
- Vagn Veggerby Sunesen, ViSP, Næstved

De første vejledninger

Arbejdet i 2005 resulterede i at der blev udarbejdet [de første 5 vejledninger](#):

Udredning af funktionsvanskeligheder ift.

- **stemme**
- **afasi**
- **dysartri**
- **voksne med høreproblemer og**
- **cochlear implant**

Disse og de følgende foreligger beskrevet under de faglige områder høreområdet og taleområdet på [DTHS´ hjemmeside](#).

Siden er der udarbejdet flere udredninger

- **Stammen (DAVS´ vejledning)**
- **Optisk udredning (under vejs)**
- **Kognitive kommunikationsvanskeligheder (under vejs)**
- **Vejledning for udredning af børn med specifikke sproglige vanskeligheder**
- **Skriftsproglige vanskeligheder**
- **WebSyn (jf. drøftelsen på seneste møder)**

Udredning på synsområdet er kommet til efter sammenlægningen af ATHS med synsfaglige ledere til DTHS.

Finansieringen

I forbindelse med etableringen af god praksis aftaltes det at anvende, et fordelingsprincip med udgangspunkt i nøgletal fra institutionernes nettolønudgifter i det afsluttede regnskabsår. (nemlig at lade "de bredeste skuldre..."). Dette princip er under udfordring af de forskelligheder, der er opstået i driftsvilkårene i forbindelse med fastlæggelse af finansieringen af specialpædagogikken i Danmark (jf bl.a. øvrigt Bogason-rapporten)

Problematisering

Det bør overvejes,

- om der er behov for at ændre på design eller stramme op, fx i forhold til vejledningernes omfang
- om aktiviteten kan styres med den form for "udvidet selvstyre", som er praksis pt. hvor styregruppen udpeger en kontaktperson og arbejdsgrupperne arbejder med en formand, men i praksis med meget høj grad af selvstændighed
- hvordan der sikres fodslag i forhold til anvendelsen af vejledningerne (opfølgning, certificering), og
- hvordan vejledningerne kan gøres gældende i forhold til driftsherren

Det bør endvidere overvejes,

- hvordan aktiviteten finansieres
- hvordan udgifterne fordeles
- hvordan man stiller sig, hvis der er institutioner, som gerne vil anvende vejledningerne, men som ikke ønsker at/ kan deltage i finansieringen
- hvordan man stiller sig, hvis der er institutioner, som ikke ønsker at anvende vejledningerne.

Vagn Veggerby Sunesen